

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Стандартизація в Україні

1. Основні поняття, терміни й визначення.
2. Класифікація чинних нормативних документів і стандартів.
3. Закон України «Про стандартизацію».
4. Порядок розроблення, прийняття та перегляду національних стандартів.

Основні теорет. відомості.

Основні поняття: *стандартизація, національна стандартизація, орган стандартизації, нормативний документ, стандарт, національні стандарти, кодекс ustalеної практики (звід правил), технічні умови, технічний регламент.*

Література

1. Ткаченко В. П., Цимбал Л. І. Основи метрології, стандартизації та управління якістю: Навч. посіб. - Харків: ХНУРЕ. 2005.

Контрольні питання

1. Коли і ким було прийнято Закон «Про стандартизацію»?

2. Які три ступені відповідності міжнародному може мати державний стандарт?
3. Скільки Державних стандартів України є чинними сьогодні в Україні?
4. Як позначаються Державні стандарти України?
5. Як розрізняють стандарти залежно від об'єктів стандартизації?
6. Що є основоположними нормативними документами?
7. Що є об'єктами стандартизації у методологічних стандартах?
8. Які розрізняють стандарти залежно від рівня суб'єкта стандартизації?
9. Як розшифровується ЄСКК? Що є її об'єктами?
10. Зі скількох стадій складається розроблення проекту стандарту ТК? Назвіть їх.
11. Що являє собою прийняття міжнародного (регіонального) стандарту?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Національні й міжнародні видавничі стандарти та правила їх застосування

1. З історії стандартів.
2. Сучасний стан із застосуванням діючих та розробкою нових видавничих стандартів в Україні.
3. Міжнародна стандартна нумерація книг.
4. Міжнародна стандартна нумерація серіальних видань.
5. Міжнародна система штрихового кодування видавничої продукції.
6. Міжнародний знак охорони авторського права.

Основні теорет. відомості.

Основні поняття: *міжнародна стандартизація, регіональна стандартизація, міжнародний та регіональний стандарти, ідентичний стандарт, модифікований стандарт, нееквівалентний стандарт.*

Література

1. Водолазька С. А. Інноваційні стратегії розвитку східноєвропейської видавничої галузі // Наукові записки інституту журналістики. – 2012. – Том 49. // journlib.univ.kiev.ua. – С.138-141

2. Женченко М. І. Новітні редакторські професії в умовах конвергенції та мультимедіатизації // Наукові записки інституту журналістики. – 2012. – Том 49. // journlib.univ.kiev.ua. – С.142-146

3. Пасічник Л. Облік стандартів: пошукові можливості друкованих та електронних джерел // Вісник Книжкової палати, 2012. – № 7. – С. 22.

4. Петренко О., Хювенен Ю. Аналіз дотримання редакціями друкованих ЗМІ нормативних документів щодо оформлення вихідних відомостей у періодичних (крім газет) і продовжуваних виданнях за 2012 рік // Вісник Книжкової палати, 2013. – № 5. – С. 4-8.

5. Погореловська І. Системі ISBN 40 років, системі ISMN — 20 // Вісник Книжкової палати, 2012. – № 9. – С. 51.

6. Погореловська І. Щорічні Збори з питань ISBN та ISMN у США. // Вісник Книжкової палати, 2013. – № 12 С. 48.

7. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. -2-ге видання, стереотипне. – К.: Наша культура і наука, 2006. – С.177-200.

Контрольні питання

1. Коли був прийнятий Декрет Ради Народних Комісарів «Про введення міжнародної метричної системи мір і ваг»?

2. Коли було відновлено видання щомісячного журналу «Стандартизація»?

3. Скільки у світі діє міжнародних регіональних організацій з метрології та стандартизації?
4. Яку угоду було підписано представниками України з ЄС у 1994 р.?
5. Які органи й установи утворили систему Держстандарту України?
6. На що спрямовані функції Держстандарту та Держспоживзахисту?
7. Які основні завдання Держспоживстандарту України?
8. Суть соціальної та комунікативної функції стандартизації.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Міжнародне співробітництво у сфері стандартизації

1. Удосконалення державної системи стандартизації з метою вступу України до ВТО.
2. Гармонізація стандартів.
3. Загальні правила приймання в Україні міжнародних, регіональних і національних стандартів інших країн на терміни та визначення понять.
4. Перспективи міжнародної стандартизації.

Основні теорет. відомості.

Основні поняття: *ідентичні стандарти, уніфіковані стандарти, узгоджені стандарти, співмірні стандарти.*

Література

1. Ткаченко В.П., Цимбал Л.І. Основи метрології, стандартизації та управління якістю: Навч. посіб. - Харків: ХНУРЕ. 2005.

Контрольні питання

1. Коли застосовуються норми міжнародного договору?

2. Що собою представляє гармонізація стандартів?
 3. Що є однією з умов вступу України у ВТО?
 4. Які розрізняють види стандартів?
 5. Яка головна мета **ВТО**?
1. Скільки країн світу об'єднує Всесвітня торгова організація?
 2. Яка головна умова для приєднання нових країн до **ВТО**?
 3. Які пріоритети визначено у зв'язку з труднощами перехідного періоду в економіці України?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Системи управління якістю продукції на виробництві

1. Поняття якості. Фактори, що обумовлюють якість продукції.
2. Основні терміни з управління якістю.
3. Роль і завдання системи.
4. Організація управління якістю продукції.
5. ДСТУ ISO 9000-2001. Система управління якістю. Основні положення та словник.
6. Системи управління якістю (ISO 9001:2000, IDT). Упровадження стандартів ISO 9000 та отримання сертифікату ISO 9000. Виробничий технічний контроль якості.

Основні теорет. відомості.

Основні поняття: *продукція, якість, характеристика якості, система якості, петля якості, показник якості, перевірка якості (аудит).*

Література

1. Ткаченко В.П., Цимбал Л.І. Основи метрології, стандартизації та управління якістю: Навч. посіб. - Харків: ХНУРЕ. 2005.

Контрольні питання

1. Дайте визначення таким термінам: продукція, якість, характеристика якості, управління якістю.
2. Що таке «петля якості»?
3. В які групи об'єднані усі фактори?
4. Які фактори належать до технічних, до організаційних, до економічних?
5. Яка мета системи управління якістю? Основні завдання системи управління якістю.
 1. ISO – це?
 2. Що повинна містити документація системи управління якістю?
 3. Цілі у сфері якості.
 4. Вхідні дані аналізування. Що повинно забезпечити аналізування?
 5. Що повинні містити вхідні дані проектування та розроблення?
 6. Перевірка закупленої продукції.
 7. Перелічіть за якими ознаками класифікуються види ТК?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Порядок застосування стандартів.

1. Створення та вдосконалення НД видавничо-поліграфічної галузі.
2. Державний контроль і нагляд за дотриманням обов'язкових вимог стандартів.

Основні теорет. відомості.

Основні поняття: Сфера застосовності. Нормативні посилання. Терміни та визначення понять.

Література

1. Ткаченко В.П., Цимбал Л.І. Основи метрології, стандартизації та управління якістю: Навч. посіб. - Харків: ХНУРЕ. 2005.

Контрольні питання

Контрольні питання

1. На якій підставі створюються нормативні документи та стандарти?
2. Від чого залежить зміст стандартів?
3. Хто має дотримуватись обов'язкових вимог ДСТУ?
4. Що відносять до необов'язкових вимог ДСТУ?
5. Що таке регламент?
6. Для кого стає обов'язковим застосування стандартів або їх окремих положень?

7. До чого технічні регламенти та інші нормативно-правові акти встановлюють обов'язкові вимоги?
8. Для чого було створено технічний комітет із стандартизації ТК 101 «Технологія поліграфії»?
9. Основні напрямки діяльності ТК № 101 «Технологія поліграфії».
10. Коли востаннє технологічні інструкції перевидавалися (крім інструкцій із спеціальних видів друку)?
11. Хто несе відповідальність за порушення обов'язкових вимог? Який характер має ця відповідальність?
12. На підставі якого Закону України здійснюють державний контроль та нагляд?
13. Чим може бути виражений узагальнений показник?
14. На чому ґрунтується мішаний метод?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

Законодавство України про видавничу справу

1. Дві групи української законодавчої бази, якою регулюються відносини у сфері видавничої справи.
2. Конституція України.
3. Закон України «Про видавничу справу».
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права».
5. Закон України «Про обов'язків примірник документів».
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.98 р. № 1540 «Про державний реєстр видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції».
7. Кодекс України «Про адміністративні правопорушення».
8. Кримінальний кодекс України.
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 року № 72 «Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав».

Основні теорет. відомості.

Основні поняття: державний реєстр видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої

продукції, Порядок присвоєння реєстраційного номера, авторське право і суміжні права

Література

1. Братська Г., Устіннікова Т. Стан доставляння обов'язкових примірників видань у Книжкову палату України за 2012 рік. // - Вісник Книжкової палати, 2013. – № 6 С. 4-8.

2. Водолазька С. А. Стратегії розвитку друкованого та електронного книговидання у Великій Британії // Наукові записки інституту журналістики. – 2012. – Том 47. // journalib.univ.kiev.ua. – С.8-14

3. Мураховський А., Буряк С. Аналітичний огляд випуску друкованої продукції у 2012 році // Вісник Книжкової палати, 2013. – № 4. – С.4-11

4. Петренко О., Хювенен Ю. Аналіз дотримання редакціями друкованих ЗМІ нормативних документів щодо оформлення вихідних відомостей у періодичних (крім газет) і продовжуваних виданнях за 2012 рік // Вісник Книжкової палати, 2013. – № 5. – С. 4-8.

5. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. -2-ге видання, стереотипне. – К.: Наша культура і наука, 2006. – С.32-44, 469-510, 511-539.

6. Указ Президента України "Про деякі заходи щодо державної підтримки книговидавничої справи і популяризації читання в Україні". // Вісник Книжкової палати, 2013. – № 6-С. 3.

Контрольні питання

Коли і ким було прийнято Закон «Про стандартизацію»?

Які три ступені відповідності міжнародному може мати державний стандарт?

Скільки Державних стандартів України є чинними сьогодні в Україні?

Як позначаються Державні стандарти України?

Як розрізняють стандарти залежно від об'єктів стандартизації?

Що є основоположними нормативними документами?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

Регулювання видавничої справи в Україні. Що потрібно знати про книгу

1. Як регулюється в Україні видавнича діяльність.
2. Документаційне забезпечення видавництва.
3. Бібліографічне, статистичне та інформаційне забезпечення книговидання.
 - Книжкова палата України.
 - Бібліографічна інформація.
 - Статистична інформація.
 - Науково-технічна й нормативна інформація з видавничої справи, поліграфія та книго розповсюдження.
 - Інформаційна система літератури, що видається.
4. Що таке книга.
5. Зовнішня конструкція книги.
6. Внутрішня структура книги.
7. Види книг.
8. Особливі примірники в накладі книги.
9. Основні кількісні параметри книжок.

Основні теорет. відомості.

Основні поняття: параметри книжок, бібліографічне, статистичне та інформаційне

забезпечення книговидання, Бібліографічна інформація. Статистична інформація

Література

1. Бессараб А. О. Дотримання періодичними науковими фаховими виданнями Запорізької області вимог видавничих стандартів щодо оформлення // Держава і регіони. – 2012. – № 4. – С.144-148.
2. Водолазька С. А. Інноваційні особливості розвитку видавничого ринку Франції // Наукові записки інституту журналістики. – 2012. – Том 46. // journalib.univ.kiev.ua. – С. 114-120
3. Водолазька С. А. Традиції та інновації у світовому університетському книговиданні // Вісник Книжкової палати, 2012. – № 3. – С. 15.
4. Кириленко В. Особливості впровадження застандартизованої термінології в національній стандартизації // Вісник Книжкової палати, 2012. – № 1. – С. 25.
5. Плиса Г, Фідельська А. Аналітичний огляд щодо дотримання положень нормативних документів суб'єктами видавничої справи: оформлення вихідних відомостей у неперіодичних (книжкових) виданнях за 2012 рік // Вісник Книжкової палати, 2013. – № 3. – С. 3-7.
6. Ткаченко В. П., Чеботарьова І. Б., Киричок П. О.,

Григорова З. В. Енциклопедія видавничої справи: Навч. Посібник. – Х., ХНУНЕ, 2008. – С. 12-64

7. Фідельська а. Стан дотримання видавцями нормативних документів на основі аналізу оформлення вихідних відомостей у книжкових виданнях за 2011 рік // Вісник Книжкової палати, 2012. – № 2. – С. 4.

Контрольні питання

Що таке книга.

Зовнішня конструкція книги.

Внутрішня структура книги.

Види книг.

Особливі примірники в накладі книги.

Основні кількісні параметри книжок.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8

Міжнародне співробітництво у сфері стандартизації галузі видавничої справи

1. Інтелектуальна власність – основа видавничого бізнесу.
2. Авторські права, міжнародні аспекти.

Основні теорет. відомості.

Основні поняття: Гармонізація стандартів. Перспективи міжнародної стандартизації. Удосконалення державної системи стандартизації з метою вступу України до ВТО

Література

1. Мураховський А., Буряк С. Аналітичний огляд випуску друкованої продукції у 2012 році // Вісник Книжкової палати, 2013. – № 4. – С.4-11
2. Ткаченко В.П., Чеботарьова І.Б., Киричок П.О., Григорова З.В. Енциклопедія видавничої справи: Навч. Посібник. – Х., ХНУНЕ, 2008. – С. 115-136
3. Фідельська А. Аналіз дотримання видавцями нормативних документів щодо оформлення вихідних відомостей у неперіодичних (книжкових) виданнях за 2010 рік // Вісник Книжкової палати, 2011. – № 2. – С.

4. Хювенен Ю. Аналіз дотримання редакціями друкованих ЗМІ нормативних документів щодо оформлення вихідних відомостей у періодичних (крім газет) і продовжуваних виданнях за 2010 рік // Вісник Книжкової палати, 2011. – № 5. – С. 19.

5. Шкільний зошит як різновид видавничо-поліграфічної продукції: трансформація щодо стандартних вимог // Наукові записки інституту журналістики, 2009. – Т.37.

Контрольні питання

1. За якими основними критеріями оцінюють рівень проекту міжнародної стандартизації?
2. До яких заходів вдаються, щоб визначити результати випробувань і систем сертифікації продукції міжнародної стандартизації?
3. скоротити довжину терміна?
4. Що таке «визначення»?
5. Які є перспективи міжнародної стандартизації?
6. Що таке ЕСК?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 9

Апарат книги

1. Вихідні відомості.
2. Основні вимоги до змісту.
3. Допоміжні покажчики.
4. Колонтитули.
5. Списики й покажчики ілюстрацій.
6. Передмова, вступна стаття, післямова.
7. Примітки й коментарі.
8. Бібліографічний апарат.
9. Розміщення в книзі компонентів апарата.

Основні теорет. відомості.

1. **Основні поняття:** Стандарти видавничої справи, апарат книги згідно ДСТУ, поняття якості видавничої продукції. Фактори, що обумовлюють якість продукції. Організація управління якістю продукції.

Література

1. Булах Т. Система критеріїв оцінювання якості книжкової продукції. // Вісник Книжкової палати, 2013. – № 8- С. 3-7.
2. Крайнікова Т.С. Титульний аркуш книжкового видання: термінологічні та класифікаційні розбіжності з погляду стандартизації // Наукові

записки Інституту журналістики // journalib.univ.kiev.ua. – Т. 36.

3. Ткаченко В.П., Чеботарьова І.Б., Киричок П.О., Григорова З.В. Енциклопедія видавничої справи: Навч. Посібник. – Х., ХНУНЕ, 2008. – С. 65-104

4. Фідельська А. Аналіз дотримання видавцями нормативних документів щодо оформлення вихідних відомостей у неперіодичних (книжкових) виданнях за 2009 рік // Вісник Книжкової палати, 2010. – № 3. – С. 9

5. Хювенен Ю. Аналіз дотримання редакціями друкованих ЗМІ нормативних документів щодо оформлення вихідних відомостей у періодичних (крім газет) і продовжуваних виданнях за 2009 рік // Вісник Книжкової палати, 2010. – № 5. – С. 16.

Контрольні питання

1. Надайте основні визначення поняття якості видавничої продукції.
2. Ключові фактори, що обумовлюють якість продукції в цілому.
3. Які основні терміни з управління якістю видавничої продукції

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 10

1. ДСТУ 3003:2006: Технологія поліграфічних процесів: Терміни та визначення понять.
2. ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види. Терміни та визначення.
3. ДСТУ 3018–95. . Терміни та визначення.

Основні теорет. відомості.

1. **Основні поняття:** Видання. Поліграфічне виконання, Виробничий технічний контроль якості.

Література

1. Ткаченко В.П., Цимбал Л.І. Основи метрології, стандартизації та управління якістю: Навч. посіб. - Харків: ХНУРЕ. 2005.

Контрольні питання

1. На якій підставі створюються нормативні документи та стандарти?
2. Від чого залежить зміст стандартів?
3. Хто має дотримуватись обов'язкових вимог ДСТУ?
4. Що відносять до необов'язкових вимог ДСТУ?
5. Що таке регламент?
6. Для кого стає обов'язковим застосування стандартів або їх окремих положень?

7. До чого технічні регламенти та інші нормативно-правові акти встановлюють обов'язкові вимоги?

8. Хто несе відповідальність за порушення обов'язкових вимог? Який характер має ця відповідальність?

9. На підставі якого Закону України здійснюють державний контроль та нагляд?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 11

Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні»

1. Друковані засоби масової інформації (преса) в Україні.

2. Свобода діяльності друкованих засобів масової інформації.

3. Мова друкованих засобів масової інформації.

4. Організація діяльності друкованих засобів масової інформації.

5. Суб'єкти діяльності друкованих засобів масової інформації.

6. Право на заснування друкованого засобу масової інформації.

7. Статут редакції друкованого засобу масової інформації.

8. Журналіст редакції друкованого засобу масової інформації. Права та обов'язки журналіста редакції.

9. Відносини між редакціями друкованих засобів масової інформації і громадянами та організаціями.

10. Міжнародна діяльність друкованих засобів масової інформації.

Основні теорет. відомості.

Основні поняття: Суб'єкти видавничої діяльності редакції, друковані засоби масової інформації, громадяни,

Література

1. Кириченко Л.С, Чуніхіна Н.М. Сертифікація та якість продукції в сучасних умовах господарювання. — К.: КДТЕУ, 1996. — 50 с.
2. Заплотинський Б.А., Тупкало В.М. Управління якістю у сфері ТК. - К.: Мастер Принт, 2014. - 200 с.
3. Калита П. Я. та ін. Матеріали 20-го Міжнародного форуму “Дні якості в Києві” (на CD). - К.: УАЯ, 2011.

Контрольні питання

1. Вивчити терміни та їх визначення Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні».

2. Дайте коротку характеристику Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні».

3. Скільки розділів та статей містить Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні»?

4. Ким і коли був виданий Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні»?

5. Якою мовою видаються друковані засоби масової інформації в Україні?

6. Що відноситься до суб'єктів діяльності друкованих засобів масової інформації?

7. Що повинно бути вказано у заяві про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації?

8. Що не підлягає державній реєстрації?

9. Які права та обов'язки має журналіст?

10. Які вихідні дані повинні міститися у кожному випуску друкованого засобу масової інформації?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 12

Дефекти як критерії оцінки якості

Основні теорет. відомості.

Основні поняття: Увага до дефектів. Дефекти на фотоформах (за алфавітом). Дефекти на офсетному відбитку (за алфавітом). Класифікація дефектів. Контроль і шкали друкарського процесу.

Література

1. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства. - К.: Знання, 2005. - 664 с.
2. Шаповал М.І. Менеджмент якості. - К.: Знання, 2007. - 472 с.
3. Заплотынский Б.А. Качество, деловое совершенство и корпоративная социальная ответственность украинских компаний как основа их конкурентоспособности. Матеріали МНПК “Підвищення національної конкурентоспроможності”. - Сімферополь: КІБ, 2013. - С. 46-50.

Контрольні питання

1. Увага до дефектів в Україні
2. Дефекти на фотоформах (за алфавітом) контроль якості

3. Дефекти на офсетному відбитку (за алфавітом)
особливості відмінності

4. Назвіть класифікацію дефектів

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 13

Кваліметрія формних процесів і друкарських форм

1. Кваліметрія процесів копіювання.
2. Показники якості монометалевих офсетних форм.
3. Показники якості та критерії управління процесом виготовлення біметалевих офсетних форм.
4. Кваліметрія фотополімерних форм. Управління якістю
5. Показники якості друкарських форм, отриманих травленням.
6. Особливості пробного друкування та умови забезпечення якості відбитків.
7. Аналіз отриманих результатів і прийняття рішення.

Основні теорет. відомості.

Основні поняття: *кваліметрія, управління якістю продукції, рівень якості продукції, ознака продукції, коефіцієнт вагомості (важливості) показників якості.*

Література

2. Ткаченко В.П., Цимбал Л.І. Основи метрології, стандартизації та управління якістю: Навч. посіб. - Харків: ХНУРЕ. 2005.

Контрольні питання

Якими є практичні завдання кваліметрії?

Що необхідно для того, щоб управляти якістю?

Які методи вимірювання якості продукції використовуються у кваліметрії?

Які є показники якості за методом вираження?

Оцінювання рівня якості продукції.

Якими способами можна оцінити рівень якості продукції?

На чому ґрунтується диференціальний метод?

На чому ґрунтується комплексний метод?

Чим може бути виражений узагальнений показник?

На чому ґрунтується мішаний метод?